

NOVE SMJERNICE ZA PRIMJENU ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA KOD POSREDNIKA U PROMETU NEKRETNINAMA

Željko Sarić

Ministarstvo financija – Financijski inspektorat

Zagreb, 24. studenoga 2021.

Cilj i sadržaj prezentacije

- ☐ Redovita godišnja edukacija obveznika iz sektora posrednika u prometu nekretninama o novostima u sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma,
- ☐ Nove Smjernice Financijskog inspektorata za provedbu Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma kod obveznika iz sektora posrednika u prometu nekretninama.

Sustav SPNFT u Hrvatskoj

Ključni elementi preventivnog sustava za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj:

- ☐ Procjena rizika,
- ☐ Dubinska analiza klijenata (načelo 'upoznaj svoju stranku' (eng. KYC – Know Your Customer),
- ☐ Prijava sumnjivih i gotovinskih transakcija,
- ☐ Vođenje evidencija i čuvanje podataka,
- ☐ Edukacija zaposlenika obveznika (jačanje svijesti obveznika o PNFT).

Općenito o Smjernicama

- ☐ Smjernice za provedbu Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma za posrednike u prometu nekretninama
- ☐ Smjernice je donio Financijski inspektorat kao nadležno nadzorno tijelo za sektor posrednika u prometu nekretninama temeljem odredbi članka 88. stavka 1. ZSPNFT „...Pored podzakonskih akata iz članka 14. stavka 11. i članka 42. stavka 1. ovoga Zakona, nadležno nadzorno tijelo iz članka 82. ovoga Zakona može donijeti sektorske smjernice radi jedinstvene primjene od strane obveznika odredaba ovoga Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata...”

Svrha i primjenjivost smjernica

- ☐ Smjernice se primjenjuju za pravne i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost posredovanja u prometu nekretninama (kupoprodaja i iznajmljivanje ≥ 75.000 kn);
- ☐ Definira se procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma, provođenje mjera dubinske analize, odgovornosti i ovlaštenja obveznika, prijavljivanje sumnjivih transakcija, osoba i sredstava, zaštita i čuvanje podataka te vođenje evidencija;
- ☐ Detaljnije se opisuju mjere, radnje i postupci radi utvrđivanja, procjene i praćenja rizika od PNFT kojima bi obveznik mogao biti izložen u svojem poslovanju, a u svrhu implementacije odgovarajućih mjera za umanjeње rizika;
- ☐ Također, Smjernice obuhvaćaju financiranje terorizma, međunarodne mjere ograničavanja i sprječavanja širenja (proliferacije) oružja za masovno uništenje;
- ☐ **Smjernice za PPN čitaju se zajedno sa Općim smjernicama FI za SPNFT;**

FAZE PRANJA NOVCA

POLAGANJE

PRIKRIVANJE

INTEGRACIJA

Kupnja luksuzne robe,
ulaganje u nekretnine,
investicije

Transfer sredstava preko bankovnih računa,
korištenje računa offshore tvrtki,
lažno fakturiranje

Međunarodna evaluacija sustava SPNFT u RH

- ☐ Procjena usklađenosti nacionalnog zakonodavstva RH s preporukama FATF-a (40+9);
- ☐ 'Moneyval' – ekspertni odbor Vijeća Europe – stalno tijelo za monitoring SPNFT mjera u državama članicama;
- ☐ 5. krug evaluacije – on-site visit – u svibnju 2021.
- ☐ 11 neposrednih ciljeva – učinkovitost;
- ☐ 40 preporuka – tehnička usklađenost;

Neposredni cilj 4 – preventivne mjere - osnovna pitanja

- ☐ Razumijevanje vlastitih PNFT rizika i SPNFT obveza;
- ☐ Kvaliteta provedbe razmjernih mjera u cilju otklanjanja identificiranih rizika;
- ☐ Kvaliteta provedbe mjera dubinske analize; odbijanje poslovnog odnosa kod nepotpune dubinske analize;
- ☐ Provedba mjera pojačane dubinske analize kod politički izloženih osoba i drugih visokorizičnih situacija (npr. ciljane fin. sankcije povezane s FT i visokorizičnim državama po listama FATF-a);
- ☐ Prijavljivanje sumnjivih transakcija i čuvanje tajnosti;
- ☐ Kvaliteta provedbe unutarnjih kontrola i postupaka radi osiguranja usklađenosti s odredbama SPNFT propisa;

Financiranje terorizma

- ☐ Osiguravanje ili prikupljanje sredstava (ili pokušaj) s namjerom upotrebe od strane terorista ili terorističke organizacije, uključujući i izvršenje kaznenog djela terorizma;
- ☐ Terorist – fizička osoba koja poćini ili pokuša poćiniti teroristićko kazneno djelo; sudjeluje u poćinjenju k.d. terorizma; organizira ili upravlja drugim osobama; svjesno pridonosi poćinjenju k.d. terorizma

Međunarodne mjere ograničavanja

- ☐ Cilj: uspostava i/ili očuvanje međunarodnog mira i sigurnosti, poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, razvoj i jačanja demokracije i pravne države itd.;
- ☐ Zakon o međunarodnim mjerama ograničavanja – uređuje postupak primjene MMO u skladu s pravnim aktima i odlukama EU i UN;
- ☐ Podrazumijeva: embargo na oružje, druga posebna i opća ograničenja trgovine (zabrane uvoza ili izvoza), financijska ograničenja, ograničenja prihvata (zabrane izdavanja viza ili zabrane putovanja) ili, prema potrebi, druge mjere.
- ☐ Primjena – prema vladama, nedržavnim entitetima ili pojedincima;

Međunarodne mjere ograničavanja

- ☐ Primjena od strane obveznika – kod provedbe mjera dubinske analize stranke

Što se provjerava?

- ☐ Sankcijske liste fizičkih i pravnih osoba te država i drugih entiteta koji su povezani s terorizmom i financiranjem terorizma;
- ☐ Sankcijske liste koje se odnose na širenje (proliferaciju) oružja za masovno uništenje

(svi linkovi navedeni u Smjernicama)

Obveze obveznika u primjeni ZSPNFT

- ☐ Izrada procjene rizika PNFT,
- ☐ Uspostavljanje politika, kontrola i postupaka za SPNFT,
- ☐ Provedba mjera dubinske analize,
- ☐ Imenovanje ovlaštene osobe,
- ☐ Stručno osposobljavanje i edukacija zaposlenika,
- ☐ Lista indikatora,
- ☐ Dostava propisanih podataka UZSPN,
- ☐ Vođenje propisanih evidencija i čuvanje podataka;

Glavni elementi pristupa utemeljenom na riziku

- ☐ identificiranje rizika od PNFT kojima je obveznik izložen uzimajući u obzir klijente, usluge koje nudi, države u kojima posluje kao i javno dostupne informacije o PNFT rizicima i tipologijama,
- ☐ utvrđivanje i primjena mjera za učinkovito i djelotvorno ublažavanje i upravljanje rizicima od PNFT,
- ☐ uspostavljanje politika, procedura za praćenje promjena rizika od PNFT,
- ☐ dokumentiranje procjena, strategija, politika i procedura za praćenje, upravljanje i ublažavanje rizika od PNFT;

Izrada analize rizika

- ☐ Odredbama članka 12. Zakona, propisana je obveza obveznika da izradi analizu rizika od PNFT (samoprocjenu) kako bi prepoznao, procijenio, razumio i smanjio rizike od PNFT, uzimajući u obzir čimbenike rizika koji se odnose na:
 - a) stranke,
 - b) države ili geografska područja i
 - c) proizvode, usluge ili transakcije i kanale dostave
- analiza rizika mora biti razmjerna veličini, vrsti, opsegu i složenosti poslovanja obveznika

Procjena rizika svakog uspostavljenog poslovnog odnosa

- ☐ Odredbama članka 14. ZSPNFT propisano je da su obveznici prilikom provođenja mjera dubinske analize stranke dužni imati u vidu varijable i čimbenike rizika od pranja novca i financiranja terorizma kako bi mogli procijeniti rizike povezane s pojedinim poslovnim odnosom ili provođenjem povremene transakcije.
- ☐ Navedene varijable rizika uključuju najmanje sljedeće:
 - a) namjenu i predviđenu prirodu konkretnog poslovnoga odnosa,
 - b) vrijednost imovine koju stranka polaže, iznose i visinu obavljenih transakcija i
 - c) redovitost ili trajanje samog poslovnoga odnosa.

Čimbenici rizika

☐ Prilikom provođenja procjene rizika, temeljem koje će poslovni odnos/povremena transakcija biti klasificirana u određeni stupanj rizika, osim razlike u pružanju poslovnih usluga ili profesionalnih aktivnosti obveznika potrebno je uzeti u obzir sljedeće čimbenike rizika:

- rizik stranke,
- rizik države ili geografskog područja,
- rizik proizvoda, usluga, transakcija i kanala dostave.

(SVAKI OD OVIH ČIMBENIKA MOŽE POVEĆAVATI ILI SMANJIVATI RIZIK)

Čimbenici rizika

1. RIZIK STRANKE – ČIMBENICI KOJI UKAZUJU NA POTENCIJALNO NIŽI RIZIK

1.1. trgovačka društva čijim se financijskim instrumentima trguje na burzi ili uređenome tržištu pod uvjetom da podliježu zahtjevu za objavljivanje podataka i zahtjevu za osiguranje odgovarajuće transparentnosti stvarnoga vlasništva stranke,

1.2. tijela javne vlasti i pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili druga država članica ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz Republike Hrvatske ili druge države članice,

1.3. stranke koje imaju boravište na području: a) država članica, b) trećih država koje imaju djelotvoran sustav SPNFT, c) trećih država za koje su vjerodostojni izvori ustanovili da imaju nisku razinu korupcije ili drugih kaznenih djela ili d) trećih država koje, na temelju vjerodostojnih izvora, poput uzajamnih procjena ili objavljenih izvještaja o daljnjim aktivnostima, ispunjavaju zahtjeve za SPNFT u skladu s preporukama FATF-a i djelotvorno ih provode.

Čimbenici rizika

2. RIZIK STRANKE – ČIMBENICI KOJI UKAZUJU NA POTENCIJALNO VIŠI RIZIK

- 2.1. stranka s kojom se poslovni odnos odvija u neuobičajenim okolnostima (npr. stranka ili zakonski zastupnik nisu nazočni kod uspostavljanja poslovnog odnosa),
- 2.2. stranka koja ima boravište na području: a) države za koju je na temelju vjerodostojnih izvora (poput uzajamnih procjena ili objavljenih izvještaja o daljnjim aktivnostima) utvrđeno da nema djelotvoran sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, b) države za koje je na temelju vjerodostojnih izvora utvrđeno da ima znatnu razinu korupcije ili drugih kaznenih djela, c) države u odnosu na koju su na snazi sankcije Europske unije, Ujedinjenih naroda, zabrana trgovanja ili slične mjere ili d) države koja financira ili podržava terorističke aktivnosti ili unutar koje djeluju terorističke organizacije,
- 2.3. stranke pravne osobe i pravna uređenja koja predstavljaju sredstva za čuvanje osobne imovine,
- 2.4. stranke društva koja imaju nominalne dioničare ili dionice na donositelja,
- 2.5. stranke društva s intenzivnim gotovinskim poslovanjem
- 2.6. stranke društva kojima se struktura vlasništva čini neobična ili prekomjerno složena s obzirom na prirodu poslova društva,
- 2.7. stranke društva koja ne obavljaju ili ne smiju obavljati trgovinsku, proizvodnu ili drugu djelatnost u državi u kojoj su registrirana (off-shore i sl.),
- 2.8. stranka društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje je 25 % i više u vlasništvu strane pravne osobe koja ne obavlja ili ne smije obavljati trgovinsku, proizvodnu ili drugu djelatnost u državi u kojoj je registrirana (off-shore i sl.),

Čimbenici rizika

2.9. povezanost stranke sa sektorima koji su izloženi višem riziku korupcije, primjerice, građevinski sektor, farmaceutski sektor, sektor zdravstvene zaštite, trgovina oružjem i obranom, industrija vađenja minerala ili sektor javne nabave,

2.10. povezanost stranke sa sektorima koji su izloženi višem riziku od pranja novca i financiranja terorizma, primjerice, poslovi prijenosa novčanih sredstava, kockarnice ili trgovci plemenitim metalima,

2.11. stranka je politički izložena osoba ili osoba na istaknutoj javnoj dužnosti,

2.12. o stranci postoje nepovoljni izvještaji pouzdanih i vjerodostojnih medija ili drugih izvora informacija, primjerice navodi o kaznenim djelima ili povezanosti s terorizmom ili financiranjem terorizma, pri čemu nije neophodno da je za te protupravne radnje donesena pravomoćna presuda,

2.13. imovina stranke je zamrznuta zbog upravnih ili kaznenih postupaka u vezi s pranjem novca ili financiranjem terorizma,

2.14. obveznik ima saznanja da je stranka u prošlosti prijavljivana Uredu za sprječavanje pranja novca zbog sumnjivih transakcija.

Čimbenici rizika

3. GEOGRAFSKI RIZIK – ČIMBENICI KOJI UKAZUJU NA POTENCIJALNO NIŽI RIZIK

3.1. države članice (EU),

3.2. treće države koje imaju djelotvoran sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma,

3.3. treće države za koje su vjerodostojni izvori ustanovili da imaju nisku razinu korupcije ili drugih kaznenih djela,

3.4. treće države koje, na temelju vjerodostojnih izvora, poput uzajamnih procjena ili objavljenih izvještaja o daljnjim aktivnostima, ispunjavaju zahtjeve za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u skladu s preporukama FATF-a i djelotvorno ih provode.

4. GEOGRAFSKI RIZIK – ČIMBENICI KOJI UKAZUJU NA POTENCIJALNO VIŠI RIZIK*

4.1. države za koje je na temelju vjerodostojnih izvora (poput uzajamnih procjena ili objavljenih izvještaja o daljnjim aktivnostima) utvrđeno da nemaju djelotvoran sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma,

4.2. države za koje je na temelju vjerodostojnih izvora utvrđeno da imaju znatnu razinu korupcije ili drugih kaznenih djela,

4.3. države u odnosu na koje su na snazi sankcije Europske unije, Ujedinjenih naroda, zabrana trgovanja ili slične mjere,

4.4. države koje financiraju ili podržavaju terorističke aktivnosti ili unutar kojih djeluju terorističke organizacije.

**Lista visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim nedostacima u provođenju mjera za SPNFT formira se sukladno odredbama Delegirane uredbe Komisije (EU) od 13.02.2019. o dopuni Direktive (EU) 2015/849 utvrđivanjem visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim nedostacima, te liste FATF-a o jurisdikcijama sa strateškim nedostacima sustava SPNFT i objavljuje se na web stranici Financijskog inspektorata.*

Čimbenici rizika

5. RIZIK POVEZAN S PROIZVODIMA, USLUGAMA, TRANSAKCIJAMA ILI KANALIMA DOSTAVE – ČIMBENICI KOJI UKAZUJU NA POTENCIJALNO NIŽI RIZIK

- 5.1. transakcije se ne obavljaju kod obveznika već ih stranke obveznika obavljaju preko računa otvorenog kod kreditne institucije (RH ili država članica),
- 5.2. kupoprodaja nekretnine financira se kreditom banke (RH ili država članica).

6. RIZIK POVEZAN S PROIZVODIMA, USLUGAMA, TRANSAKCIJAMA ILI KANALIMA DOSTAVE – ČIMBENICI KOJI UKAZUJU NA POTENCIJALNO VIŠI RIZIK

- 6.1. proizvodi ili transakcije koji mogu pogodovati anonimnosti,
- 6.2. poslovni odnosi ili transakcije s nenazočnom strankom, bez određenih oblika zaštite (kao što su sredstva elektroničke identifikacije, relevantne usluge povjerenja kako su definirane u Uredbi (EU) br. 910/2014 ili bilo koji drugi siguran, daljinski ili elektronički postupak identifikacije koji su regulirala, priznala, odobrila ili prihvatila relevantna nacionalna tijela),
- 6.3. plaćanja primljena od nepoznatih ili nepovezanih trećih osoba.

Dubinska analiza stranke

- ☐ Utvrđena razina rizika determinira dubinsku analizu stranke:

Prikaz korelacije procjene rizika svakog pojedinačnog poslovnog odnosa i opsega primjene mjera dubinske analize stranke:

Dubinska analiza stranke

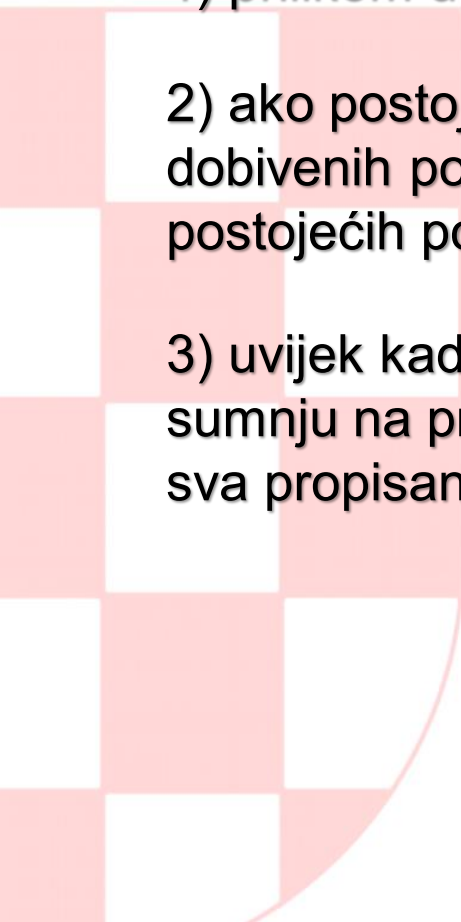
 Mjere dubinske analize stranke, sukladno odredbama članka 15. Zakona, podrazumijevaju sljedeće mjere:

- 1) utvrđivanje identiteta stranke** i provjeru njezina identiteta na osnovi dokumenata, podataka ili informacija dobivenih iz vjerodostojnoga, pouzdanoga i neovisnoga izvora, uključujući, ako ga stranka ima, kvalificirani certifikat za elektronički potpis ili elektronički pečat,
- 2) utvrđivanje identiteta stvarnoga vlasnika stranke** i poduzimanje odgovarajućih mjera za provjeru identiteta stvarnoga vlasnika stranke, uključujući poduzimanje mjera potrebnih za razumijevanje vlasničke i kontrolne strukture stranke kada je stranka trgovačko društvo, druga pravna osoba i s njome izjednačen subjekt ili trust i s njime izjednačen subjekt stranoga prava,
- 3) prikupljanje podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnoga odnosa** te drugih podataka u skladu sa Zakonom i na temelju njega donesenim podzakonskim aktima i
- 4) stalno praćenje poslovnoga odnosa**, uključujući i kontrolu transakcija koje stranka obavlja tijekom poslovnoga odnosa kako bi se osiguralo da su transakcije koje se obavljaju u skladu sa saznanjima obveznika o stranci, poslovnome profilu, profilu rizika, uključujući prema potrebi i podatke o izvoru sredstava, pri čemu dokumentacija i podaci kojima obveznik raspolaže moraju biti ažurni.

Dubinska analiza stranke

☐ Kad se provodi dubinska analiza stranke:

- 1) prilikom uspostavljanja poslovnoga odnosa sa strankom,
 - 2) ako postoji sumnja u vjerodostojnost i istinitost prethodno dobivenih podataka o stranci ili stvarnom vlasniku stranke (provjera postojećih podataka),
 - 3) uvijek kada u vezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, bez obzira na sva propisana izuzeća i vrijednost transakcije.
-

Dubinska analiza stranke

- ☐ U odnosu na koje stranke se provodi dubinska analiza – kupca, prodavatelja ili na jednog i drugog?
- ☐ Preporuka FATF-a 22 – mjere je potrebno provoditi u odnosu i na prodavatelja i na kupca, s kojima obveznik ima uspostavljen poslovni odnos;

Podaci koji se prikupljaju

1. STRANKA JE FIZIČKA OSOBA* (*navedeni podaci prikupljaju se i za zakonskog zastupnika i opunomoćenika stranke – pravne osobe)	STRANKA JE PRAVNA OSOBA (ili s njom izjednačeni entitet)
1.1. Ime i prezime	Naziv i pravni oblik
1.2. Prebivalište (mjesto, ulica i kućni broj)	Sjedište (ulica i kućni broj, mjesto i država)
1.3. Dan, mjesec i godina rođenja	
1.4. Identifikacijski broj (OIB ili drugi odgovarajući broj)	Identifikacijski broj (OIB ili drugi odgovarajući broj)
1.5. Naziv i broj identifikacijske isprave	
1.6. Naziv i država izdatelja identifikacijske isprave	
1.7. Državljanstvo	Djelatnost stranke

Podaci koji se prikupljaju

2. PODACI O FIZIČKOJ OSOBI - STVARNOM VLASNIKU STRANKE

(sukladno čl. 20. st. 1. t. 6. i čl. 28. st. 2. ZSPNFT; prikupljaju se i kad stranka transakciju provodi za račun druge fizičke osobe)

2.1. Ime i prezime

Ime i prezime

2.2. Država prebivališta

Država prebivališta

2.3. Dan, mjesec i godina
rođenja

Dan, mjesec i godina
rođenja

2.4. Državljanstvo

Državljanstvo

2.5. Podatak je li stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba.

3. PODACI ZA POJAČANU DUBINSKU ANALIZU STRANKE

(ako je stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba, ako stranka predstavlja visok rizik ili je stranka iz visokorizične treće države kad se primjenjuju mjere pojačane dubinske analize sukladno čl. 47. st. 1. t. 2.; čl. 14. st. 7., 8. i 9; čl. 49. st. 1. t. 1., 2., 3., i 4. ZSPNFT)

3.1. Dodatne informacije o stranci ili stvarnom vlasniku stranke

Dodatne informacije o stranci ili stvarnom vlasniku stranke

3.2. Dodatne informacije o svrsi i namjeni poslovnog odnosa

Dodatne informacije o svrsi i namjeni poslovnog odnosa

3.3. Izvor sredstava ili imovine stranke ili stvarnog vlasnika stranke

Izvor sredstava ili imovine stranke ili stvarnog vlasnika stranke

3.3. Informacije o razlozima za planirane ili izvršene transakcije

Informacije o razlozima za planirane ili izvršene transakcije

Pojačana dubinska analiza stranke

☐ Provodi se:

- 1) kad je stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba,
- 2) kad je stranka povezana s visokorizičnom trećom državom,
- 3) kad je stranka pravna osoba koja je izdala dionice na donositelja,
- 4) kad u skladu s člankom 14. stavcima 7., 8. i 9. ZSPNFT procijeni da stranka predstavlja visok rizik od pranja novca ili financiranja terorizma,
- 5) kad je utvrđen visok rizik od pranja novca ili financiranja terorizma sukladno Nacionalnoj procjeni rizika,
- 6) uvijek kad postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma i
- 7) kod svih složenih i neobično velikih transakcija i svih neobičnih uzoraka transakcija koje nemaju vidljivu ekonomsku ili pravnu svrhu.

Politički izložene osobe

- ☐ Obveznik je dužan, sukladno odredbama članka 46. Zakona, prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa, osim propisanih mjera dubinske analize iz članka 15. stavka 1. Zakona, uspostaviti odgovarajući sustav upravljanja rizikom, uključujući i postupke koji se temelje na procjeni rizika za utvrđivanje je li stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba.
- ☐ Politički izložena osoba je svaka fizička osoba koja djeluje ili je u proteklih najmanje 12 mjeseci djelovala na istaknutoj javnoj dužnosti u državi članici ili trećoj državi, uključujući i članove njezine uže obitelji i osobe za koje je poznato da su bliski suradnici politički izložene osobe.

Stvarni vlasnik i utvrđivanje stvarnog vlasnika

- ☐ Stvarnim vlasnikom pravne osobe smatra se svaka fizička osoba (osobe) koja je u konačnici vlasnik ili kontrolira stranku ili u čije ime se provodi transakcija
- ☐ Stvarnim vlasnikom smatra se i fizička osoba (osobe) koja kontrolira drugu fizičku osobu i/ili fizička osoba (osobe) u čije se ime obavlja transakcija.
- ☐ Stvarnim vlasnikom trusta i s njime izjednačenoga subjekta stranoga prava smatra se svaka fizička osoba (ili više njih) iz članka 31. Zakona, koja u konačnici kontrolira trust ili s njim izjednačeni subjekt stranoga prava, izravnim ili neizravnim vlasništvom ili drugim sredstvima.

Stvarni vlasnik i utvrđivanje stvarnog vlasnika

- ☐ Ako nije moguće identificirati navedenu fizičku osobu (osobe), stvarnim vlasnikom domaćih i stranih udruga i njihovih saveza, zaklada, fundacija, ustanova, umjetničkih organizacija, komora, sindikata, udruga poslodavaca, političkih stranaka, zadruga, kreditnih unija ili vjerskih zajednica može se smatrati fizička osoba ovlaštena za zastupanje.
- ☐ Pokazatelj izravnoga vlasništva koje fizička osoba ima u pravnoj osobi vlasništvo je nad preko 25 % poslovnih udjela, glasačkih ili drugih prava na temelju kojih ostvaruje pravo upravljanja pravnom osobom ili vlasništvo 25 % plus jedna dionica.
- ☐ Pokazatelj neizravnoga vlasništva vlasništvo je ili kontrola iste fizičke osobe (osoba) nad jednom ili više pravnih osoba koje pojedinačno ili zajedno imaju preko 25 % poslovnih udjela ili 25 % plus jedna dionica u stranci.

Stalno praćenje poslovnog odnosa

Obveznik kroz ovu mjeru:

- prati i provjerava usklađenost poslovanja stranke s predviđenom prirodom i namjenom poslovnog odnosa i transakcije,
- prati i provjerava usklađenost izvora sredstava s predviđenim izvorom sredstava koji je stranka navela prilikom uspostave poslovnog odnosa i kod transakcija koje provode stranke politički izložene osobe, stranke iz visokorizičnih trećih država, transakcije povezane s dionicama na donositelja te složene i neobične transakcije,
- prati i provjerava usklađenost poslovanja odnosno transakcija stranke s njenim uobičajenim opsegom poslovanja odnosno s uobičajenim transakcijama i
- redovito prati i ažurira prikupljenu dokumentaciju i podatke o stranci, stvarnom vlasniku stranke i ocjenu rizika stranke te provjerava da li je stranka ili stvarni vlasnik stranke postao ili prestao biti politički izložena osoba.

Sumnjive transakcije i obavješćivanje UZSPN

☐ Sumnjivom transakcijom, sukladno odredbama članka 56. stavak 6. Zakona smatra se svaka pokušana ili obavljena gotovinska i bezgotovinska transakcija, bez obzira na njezinu vrijednost i način obavljanja, ako je ispunjen jedan ili više sljedećih razloga:

- 1) obveznik zna, sumnja ili ima razloge za sumnju da transakcija uključuje sredstva proizašla iz kriminalne aktivnosti ili je povezana s financiranjem terorizma,
- 2) indikatori za prepoznavanje sumnjivih transakcija, sredstava i osoba iz članka 60. stavka 1. Zakona upućuju na to da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,
- 3) transakcija odgovara tipologijama ili trendovima pranja novca ili financiranja terorizma i/ili
- 4) kada obveznik procijeni da u vezi s transakcijom, sredstvima ili strankom postoje i drugi razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

LINK NA WEB STRANICU UZSPN-a

<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/ured-za-sprjecavanje-pranja-novca/zakoni-i-pravilnici/2712>

Gotovinske transakcije i obavješćivanje UZSPN

- ☐ Obveznik će o transakciji koja se provodi u gotovini u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj obavijestiti UZSPN najkasnije u roku od tri dana od dana obavljanja transakcije.
- ☐ Prilikom obavješćivanja UZSPN o gotovinskoj transakciji obveznik će dostaviti raspoložive podatke iz članka 20. Zakona.

LINK NA WEB STRANICU UZSPN-a

- ☐ <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/ured-za-sprjecavanje-pranja-novca/zakoni-i-pravilnici/2712>

Lista indikatora

- ☐ Obveznici koji se bave posredovanjem u prometu nekretninama dužni su, sukladno odredbama članka 60. Zakona, sastaviti listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija, sredstava i osoba u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma te ju dopunjavati s pomoću informacija koje su im dostupne o novim trendovima i tipologijama pranja novca i financiranja terorizma, te u slučaju izmijenjenih okolnosti u poslovanju ako su one važne za primjenu Zakona.
- ☐ Prilikom sastavljanja liste indikatora obveznici uzimaju u obzir specifičnosti svoga poslovanja, vrstu stranaka, geografsko područje, vrstu proizvoda i usluga koje nude, kanale dostave i karakteristike sumnjivih transakcija iz članka 56. stavka 6. Zakona.

Rokovi čuvanja podataka i sadržaj dokumentacije

- ☐ Obveznici iz sektora posrednika u prometu nekretninama dužni su, sukladno odredbama članka 79. Zakona, informacije i dokumentaciju prikupljenu primjenom Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata i Uredbe (EU) 2015/847 čuvati **deset godina** nakon uspostavljanja poslovnog odnosa iz članka 16. stavka 1. točka 1. ili obavljanja transakcije iz članka 16. stavak 1. točka 2. Zakona.
- ☐ Navedena dokumentacija mora sadržavati: 1) dokumentaciju na temelju koje je utvrđen identitet stranke (preslika/sken službenog ili osobnog dokumenta) 2) podatke i dokumentaciju o poduzetim mjerama utvrđivanja stvarnoga vlasnika stranke i 3) drugu pripadajuću dokumentaciju dobivenu prilikom provođenja mjera dubinske analize stranke.
- ☐ Obveznici su dužni podatke i odgovarajuću dokumentaciju o ovlaštenoj osobi i zamjeniku ovlaštene osobe, procjeni rizika stranke, stručnome osposobljavanju i izobrazbi zaposlenika i provođenju unutarnje revizije čuvati pet godina od njihovoga nastanka.
- ☐ Nakon isteka navedenih rokova obveznici su obavezni osobne podatke o stranci izbrisati, a dokumentaciju uništiti u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

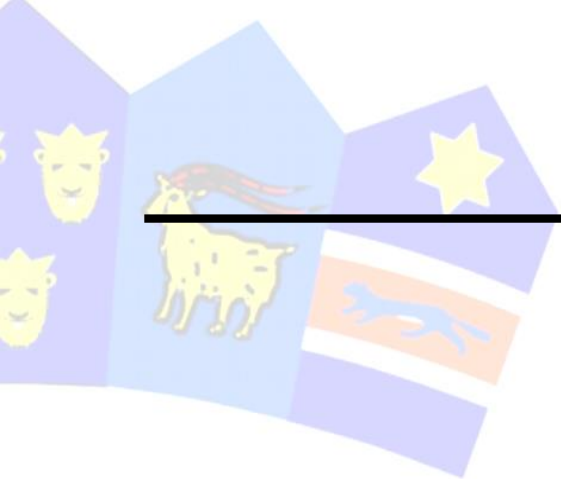
☐ Stručno osposobljavanje i edukacija

- ☐ Obveznici iz sektora posrednika u prometu nekretninama dužni su, razmjerno svojoj veličini, te riziku od pranja novca i financiranja terorizma kojemu su izloženi, kontinuirano poduzimati mjere da svi zaposlenici koji obavljaju zadaće u području SPNFT budu upoznati s odredbama Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata te zakona kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.
- ☐ Edukacija kroz sudjelovanje zaposlenika obveznika u posebnim unutarnjim ili vanjskim programima stručnoga osposobljavanja i izobrazbe kako bi im se pomoglo u provedbi Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata te prepoznavanju aktivnosti koje bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma i kako bi bili upoznati s propisanim mjerama, radnjama i postupcima.
- ☐ Obveznici su dužni, u svrhu provedbe redovitog stručnog osposobljavanja i izobrazbe, najkasnije do kraja svake tekuće godine donijeti program godišnjega stručnog osposobljavanja i izobrazbe za sljedeću kalendarsku godinu te isti program provesti.

Objava Smjernica

- ☐ Na web stranici Ministarstva financija – Financijskog inspektorata:

<https://mfin.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-2507/ustrojstvo-84/financijski-inspektorat/financijski-inspektorat-zakoni-i-smjernice/592>

Hvala na pozornosti.

zeljko.saric@mfin.hr

